

ΤΕΙ ΣΕΡΡΩΝ
ΣΧΟΛΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΩΝ ΕΦΑΡΜΟΓΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΓΕΩΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗΣ ΚΑΙ ΤΟΠΟΓΡΑΦΙΑΣ

ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ ΜΕ ΘΕΜΑ:

«Μελέτη των επιπτώσεων της κατασκευής του Μετρό στη Θεσσαλονίκη για το τεχνικό και κυκλοφοριακό μέρος, καθώς και οι περιβαλλοντικές επιπτώσεις κατά τη διάρκεια κατασκευής και λειτουργίας του μετρό.»

Ελεωνόρα Γεωργιάδου
Ευλαμπία Δεληγιάννη

Επιβλέπουσα καθηγήτρια: κ. Σαχινίδου

Τριμελής επιτροπή:

κ. Σαχινίδου
κ. Πολίτης
κ. Καριώτου

Θεσσαλονίκη, Σεπτέμβριος 2009

ΤΜΗΜΑ
ΓΕΩΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗΣ
247
ΚΑΙ ΤΟΠΟΓΡΑΦΙΑΣ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

1. Περίληψη.....	1
2. Εισαγωγή	
2.1 Θέμα πτυχιακής εργασίας.....	1
3. Υφιστάμενο περιβάλλον Θεσσαλονίκης	
3.1 Φυσικό περιβάλλον.....	4
3.1.1 Κλίμα.....	5
3.1.2 Σεισμικότητα.....	7
3.1.2.1 Σεισμικότητα – Μετρό.....	9
3.2 Ανθρωπογενές περιβάλλον	
3.2.1 Περιβάλλον και ανθρώπινες δραστηριότητες.....	9
3.2.2 Οικισμοί – Πληθυσμός.....	9
3.2.2.1 Δήμοι Νομού Θεσσαλονίκης.....	11
3.2.3 Απασχόληση	
3.2.3.1 Δομή του παραγωγικού συστήματος.....	11
3.2.4 Υφιστάμενη υποδομή περιοχής.....	13
3.2.4.1 Δίκτυα υποδομής Θεσσαλονίκης.....	13
3.2.4.1.1 Δίκτυο Ύδρευσης.....	13
3.2.4.1.1.1 Δίκτυα διανομής νερού.....	14
3.2.4.1.1.2 Δεξαμενές.....	14
3.2.4.1.1.3 Υδραγωγεία.....	14
3.2.4.1.1.4 Ημερήσια παραγωγή νερού	15
3.2.4.1.1.5 Έλεγχος ποιότητας νερού...	16
3.2.4.1.2 Δίκτυο αποχέτευσης.....	17
3.2.4.1.2.1 Αντλιοστόια αποχέτευσης	17
3.2.4.1.3 Διαχείριση απορριμμάτων.....	18
3.2.4.1.3.1 Εγκαταστάσεις Επεξεργασίας Λυμάτων (Ε.Ε.Λ.).....	19
3.2.4.1.3.2 Έλεγχος ποιότητας λυμάτων	20
3.2.4.1.3.3 Απορρίμματα Θεσσαλονίκης	20
3.2.4.1.4 Ηλεκτροδότηση.....	21
3.2.4.1.4.1 Περιβαλλοντική Στρατηγική της ΔΕΗ.....	21
3.2.4.1.5 Ενέργεια – Τηλεπικοινωνίες.....	22
3.2.4.1.5.1 Δίκτυα Πράσινων.....	24
3.2.4.1.5.2 Δίκτυα κινητής τηλεφωνίας ..	25

3.2.4.2 Ηχοπροστασία.....	25
3.2.4.2.1 Το κυκλοφοριακό πρόβλημα.....	25
3.2.4.2.2 Ηχορύπανση.....	26
3.2.4.2.3 Θόρυβος από τη κυκλοφορία.....	27
3.2.4.3 Μεταφορικό δίκτυο ευρύτερης περιοχής.....	27
3.2.4.3.1 Οδικό δίκτυο.....	27
3.2.4.4 Ιστορικά μνημεία – Αρχαιολογικοί χώροι.....	28
3.2.4.4.1 Αρχαιολογικά στοιχεία.....	29
3.2.4.5 Μεταφορές.....	31
4. Τεχνικά στοιχεία του έργου	
4.1 Ιστορικό του έργου.....	32
4.2 Περιγραφή του έργου.....	42
4.2.1 Γενικά.....	42
4.2.2 Περιγραφή λειτουργίας.....	43
4.2.3 Σταθμοί.....	43
4.2.4 Αμαξοστάσιο – Συνεργεία.....	45
4.2.4.1 Χαρακτηριστικά αμαξοστασίου – συνεργείου.....	45
4.2.4.2 Λειτουργίες αμαξοστασίου – συνεργείων.....	46
4.2.5 Περιγραφή και λειτουργία του αμαξοστασίου.....	46
4.2.6 Αναγνώριση πηγών ρύπανσης.....	48
4.2.7 Ενέργεια – Νερό.....	48
4.2.8 Υλικά κατασκευής – Αποκομιδή προϊόντων εκσκαφής – Αποκατάσταση χώρων απόθεσης προϊόντων εκσκαφής.....	49
4.2.9 Βασικές παραδοχές που αφορούν την επιλογή της 6% προβλήτας του λιμένα Θεσ/νίκης ως χώρου απόθεσης των προϊόντων εκσκαφής του ελαφρού μετρό Θεσ/νίκης.....	51
5. Περιβαλλοντικές επιπτώσεις	
5.1 Τι είναι περιβαλλοντική επίπτωση.....	52
5.1.1 Δομή της ΜΠΕ.....	53
5.1.2 Μεθοδολογία ΜΠΕ.....	54
5.2 Μορφές ρύπανσης.....	55
5.2.1 Ρύπανση του περιβάλλοντος.....	55
5.2.2 Ρύπανση του εδάφους.....	56
5.2.3 Ρύπανση των υδάτων.....	57
5.2.4 Ατμοσφαιρική ρύπανση.....	57
5.2.5 Η ρύπανση του αέρα των πολεων.....	58
5.2.6 Ρύπανση από τη κυκλοφορία.....	60

5.3 Οι επιπτώσεις της ατμοσφαιρικής ρύπανσης στον ανθρώπο.....	61
5.3.1 Εισαγωγή.....	61
5.3.2 Άμεσες και χρόνιες επιδράσεις στον ανθρώπο.....	62
5.3.3 Επιδράσεις των κυριότερων ρύπων στην υγεία του ανθρώπου..	62
6. Εκτίμηση περιβαλλοντικών επιπτώσεων	
6.1 Μορφές ρύπανσης.....	66
6.1.1 Ατμοσφαιρική ρύπανση.....	66
6.1.1.1 Επιπτώσεις κατά το στάδιο κατασκευής του έργου.....	66
6.1.1.2 Επιπτώσεις από τη λειτουργία.....	69
6.1.2 Πηγές ρύπανσης.....	70
6.1.3 Επίπεδα ρύπανσης.....	72
6.1.4 Συμπράσματα.....	73
6.1.5 Υγρά απόβλητα.....	89
6.1.5.1 Σπασμόι.....	89
6.1.5.2 Αμαξοστάσιο – Συνεργεία.....	89
6.1.6 Στερεά απόβλητα.....	90
6.1.6.1 Σπασμόι.....	90
6.1.6.2 Αμαξοστάσιο – Συνεργεία.....	90
6.1.7 Θόρυβος – δανήσεις.....	90
6.1.7.1 Θόρυβος κατά την κατασκευή.....	90
6.1.7.2 Θόρυβος από τη λειτουργία.....	97
6.1.8 Δανήσεις κατά την κατασκευή – λειτουργία.....	97
7. Τρόποι αντιμετώπισης περιβαλλοντικών επιπτώσεων κατά τη κατασκευή και λειτουργία του έργου	
7.1 Ατμοσφαιρική ρύπανση.....	98
7.1.1 Αντιμετώπιση επιπτώσεων από την κατασκευή.....	98
7.1.2 Αντιμετώπιση επιπτώσεων από τη λειτουργία.....	98
7.2 Υγρά – Στερεά απόβλητα.....	98
7.3 Θόρυβος – δανήσεις.....	99
7.3.1 Κατασκευή.....	99
7.4 Λειτουργία.....	103
7.4.1 Θόρυβος.....	103
7.4.2 Δανήσεις.....	104
8. Μεθοδολογία για τη φημιοποίηση του χάρτη.....	104
9. Μεθοδολογία υπολογισμού θορύβου.....	106

1. ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Ο συνεχώς αυξανόμενος αριθμός αυτοκινήτων στα αστικά κέντρα έχει προκαλέσει κυκλοφοριακό πρόβλημα, το οποίο πρόβλημα δεν είναι δινατόν να λυθεί, αλλά υπάρχουν δινατότητες βελτίωσης για να μειωθεί η έκταση του προβλήματος. Το κυκλοφοριακό αποτελεί ένα από τα αξέπερα προβλήματα της πόλης. Πέρα από τη δυσκολία στη μετακίνηση των εμπορευμάτων, η μεγαλύτερη δυσκολία αφορά τη μετακίνηση και την εξυπηρέτηση των πολιτών. Σχοπός είναι να επλέξουμε τον καλύτερο συνδυασμό αποικιών και συλλογικών μέσων, ώστε να έχουμε καλύτερο αποτέλεσμα όχι μόνο στην ευκολία, στην ταχύτητα, αλλά και στην αποσφαιρική ρύτανση, στην ηχορύτανση, στην αιχμήματα, στη δέσμευση χώρου πρασίνου, στην παρεμπόδιση κυκλοφορίας πεζών αλλά και στα άστρα με ειδικές ανάγκες.

Λαμβάνοντας υπόψη την έκταση του κυκλοφοριακού προβλήματος κρίθηκε απορρήτη την ανάπτυξη εναλλακτικών τρόπων κυκλοφορίας για την πόλη της Θεσσαλονίκης, όπως είναι αυτή του μετρό, με το οποίο θα υπάρξει διευκόλυνση της κυκλοφορίας. Άλλων των παραπάνω προβλήματος επιλέχθηκε τη παρούσα πιτυχιακή εργασία, στην οποία έχει αναλυθεί μία πιθανή λύση του προβλήματος, όπως είναι η ανάπτυξη του μετρό. Η ανάλυση αυτή περιλαμβάνει τη συλλογή στοιχείων για την Θεσσαλονίκη, για της μορφές ρύτανσης της, το κυκλοφοριακό πρόβλημά της και στοιχεία των έργων του μετρό. Επίσης για τη συλλογή των στοιχείων ήταν απορρήτης η εργασίας πεδίου, με βάση τις οποίες υπολογίστηκε ο κυκλοφοριακός φόρτος και ο κυκλοφοριακός θόρυβος σε ένα τμήμα του οδικού άξονα της διαδρομής του μετρό. Τέλος, με βάση τα παραπάνω διεξάχθηκαν συμπεράσματα για τη χρησιμότητα του μετρό στην πόλη της Θεσσαλονίκης.

2. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

ΘΕΜΑ ΠΙΤΥΧΙΑΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Η παρούσα πιτυχιακή εργασία εκπονήθηκε κατά την διάρκεια των σπουδών μας στο Τμήμα Γεωπληροφορικής και Τοπογραφίας στο Τεχνολογικό Εκπαιδευτικό Ίδρυμα Σερρών. Το αντικείμενο της εργασίας ήταν η μελέτη των επιπτώσεων της κατασκευής του μετρό στη Θεσσαλονίκη για το τεχνικό και κυκλοφοριακό μέρος, καθώς και οι περιβαλλοντικές επιπτώσεις κατά τη διάρκεια κατασκευής και λειτουργίας του μετρό. Η πιτυχιακή εργασία περιλαμβάνει μετρήσεις πεδίου που αφορούν τον κυκλοφοριακό φόρτο επί οδών Μανωλάριου και Εγνατίας, έτσι ώστε να συγκριθεί ο κυκλοφοριακός φόρτος που υπήρχε πριν την έναρξη των έργων του μετρό και ο κυκλοφοριακός φόρτος που υπήρχε κατά το στάδιο κατασκευής του μετρό. Στόχος των μετρήσεων αυτών είναι ο υπολογισμός του κυκλοφοριακού θόρυβου που υπήρχε πριν την έναρξη κατασκευής του μετρό για τη διεξαγωγή συμπερασμάτων που αφορούν το επίπεδο της έντασης του θορύβου.

Με την εργασία αυτή, μας δόθηκε η δυνατότητα να μελετήσουμε τη συμπεριφορά του έργου, όπως αυτή των σταθμών του και την αλληλεπίδραση που οσκεί στο ανθρωπογενές και φυσικό περιβάλλον. Επίσης, μελετήθηκε ο κυκλοφοριακός φόρτος της διαδρομής του μετρό από το Νέο Σιδηροδρομικό Σταθμό έως το Συντριβάνι και συγκρίθηκε με τον κυκλοφοριακό φόρτο του προτύπου που αναπτύχθηκε για το Μετρό Θεσσαλονίκης. Έχουν εκτιμηθεί οι περιβαλλοντικές

